

Sivilombudsmann Arne Flillei
Stortingets ombudsmann
for forvaltningen

Besøksadresse:
Akersgata 8, inngang Tollhugata
Postadresse:
Postboks 5 Sentrum, 0101 Oslo

Telefon 22 82 85 00
Grat nummer 800 80 059
Telefaks 22 82 85 11
post@sivilombudsmannen.no

Statens vegvesen Vegdirektoratet
Vegdirektøren
Postboks 8142 Dep
0033 OSLO

SOM

Vår referanse
2007/1060

Deres referanse
2007/002733

Dato
10.09.2007

KLAGE PÅ FOR SEN JOURNALFØRING – VEGDIREKTORATET

Saken gjelder spørsmål om journalføring av e-postkorrespondanse.

Sakens bakgrunn og undersøkelser herfra

Prosjektleder for E-18 Hanekleivtunnelen, Karl Høiland, sendte 16. april 2007 et e-brev til regionvegsjef Andreas Setsaa. Et nær identisk e-brev ble 17. april 2007 sendt fra Høiland til Setsaa, denne gang med kopi til vegdirektør Olav Søfteland. E-brevene var foranlediget av en større ulykke i Hanekleivtunnelen, og den påfølgende granskning og debatt. E-brevet 16. april 2007 inneholdt et brev fra Høiland til Samferdselsministeren, med redegjørelse for en rekke forhold knyttet til utbyggingen av Hanekleivtunnelen. E-brevet 17. april 2007 var så vidt det forstås et notat med tilnærmet det samme innholdet som brevet til ministeren.

Begge e-brev ble videresendt fra Setsaa til utbyggingsdirektøren i Vegdirektoratet og til internrevisjonen, som på dette tidspunkt var i ferd med å undersøke hva som gikk galt i Hanekleivtunnelen. Dokumentene ble imidlertid journalført hos Vegdirektoratet først 3. juni 2007 – omtrent halvannen måned etter at de var mottatt.

Norges Miljøvernforbund klaget i brev 5. juni 2007 på det forbundet mente var for sen journalføring hos Vegdirektoratet.

I brev 13. juni 2007 ble Vegdirektoratet herfra bedt om å redegjøre for årsaken til at det tok såvidt lang tid før e-brevene ble journalført. Det ble videre, i lys av to tidligere ombudsmannssaker med Vegdirektoratet og Statens vegvesen, bedt om en redegjørelse for hvilke rutiner som sikrer korrekt journalføring.

Vegdirektoratet svarte i brev 20. juni 2007. Direktoratet skrev at begrunnelsen for at dokumentene ikke ble journalført ved mottak var at de ble «oppfattet som interne dokumenter og en utdyping av prosjektlederens samtale med Internrevisjonen». Når dokumentene likevel ble journalført 3. juni 2007, var det fordi internrevisjonen på dette tidspunkt hadde avsluttet sitt arbeid forbundet med Hanekleivtunnelen.

Statens vegvesen Vegdirektoratet

På spørsmålet om rutiner for å sikre korrekt journalføring, svarte direktoratet med å vise til et brev i en tidligere ombudsmannssak, og opplyste at «[d]et foregår en stadig opplæring og fornyelse av kunnskap om bruk av Sveis og journalføring av e-poster».

Mitt syn på saken

Slik saken er opplyst har jeg vanskelig for å se at det var rettslig grunnlag for å utsette journalføringen til etter at internrevisjonen hadde avsluttet sitt arbeid.

I henhold til offentlighetsloven 19. juni 1970 nr. 69 § 2 annet ledd tredje punktum plikter et forvaltningsorgan å føre journal etter bestemmelsene i arkivloven med forskrifter. Arkivforskriften 11. desember 1998 nr. 1193 § 2-6 første ledd første til tredje punktum lyder:

«Eit offentleg organ skal ha ein eller fleire journalar for registrering av dokument i dei sakene organet opprettar. I journalen skal ein registrere alle inngåande og utgåande dokument som etter offentlegheitslova §§ 2 og 3 må reknast som saksdokument for organet, dersom dei er gjenstand for saksbehandling og har verdi som dokumentasjon. Organinterne dokument, jf. §§ 1-1 - 1-3, registrerer organet i journalen så langt organet finn det tenleg.»

I arkivforskriften § 3-2 heter det vidare at «[d]okument som blir avsende eller mottokne via telefaks og e-post, og som etter form eller innhald må reknast som saksdokument for organet, skal arkivmessig behandlast som andre saksdokument etter denne forskrifta, jf. særleg §§ 2-6, 3-1 og 3-8».

Jeg forstår Vegdirektoratets forklaring på den sene journalføring slik at direktoratet mener c-brevene var organinterne i arkivforskriftens forstand, og at direktoratet slik sett kunne unnlate journalføring dersom det fant det tjenlig.

Høiland var ikke tilsatt i Vegdirektoratet, og e-brevene kan slik sett ikke karakteriseres som organinterne i arkivforskriftens forstand. Regionene er ikke samme organ som Vegdirektoratet slik dette begrepet er definert i arkivforskriften § 1-1, og e-brevene mistet under enhver omstendighet sin karakter av å være organinterne da de ble sendt til vegdirektøren. Også e-brevenes karakter og innhold – nemlig oversendelse tjenestevei av et brev til Samferdselsministeren – taler mot å karakterisere dem som organinterne. Endelig noterer jeg meg at Vegdirektoratet selv journalførte dokumentene etter at internrevisjonen hadde avsluttet sitt arbeid, noe som vel må indikere at det også selv oppfattet at det forelå et behov for journalføring.

Det var altså ikke grunnlag for å unnta dokumentene fra journalføring som organinterne dokumenter. Det er da ikke tvilsomt at de angjeldende e-brev var «saksdokument for organet», og at de skulle vært journalført ved mottak i samsvar med forskriftens § 2-6. Vegdirektoratet har etter dette feiltolket arkivforskriften.

Statens vegvesen Vegdirektoratet

Jeg forutsetter at Vegdirektoratets ansatte gis nødvendige instruksjoner om hvordan e-post skal behandles i forhold til offentlighetsloven, arkivloven og arkivforskriften. Det er et ledelsesansvar å sørge for at post behandles i samsvar med gjeldende regler, og både denne og de to tidligere ombudsmannssaker om temaet indikerer at Vegdirektoratet fortsatt mangler gode rutiner og retningslinjer for journalføring og arkivering av elektronisk post.

Jeg ber om å bli holdt orientert om hva Vegdirektoratet foretar seg i saken.

Arne Fliflet

Kopi: Norges Miljøvernforbund